

British Embassy
Skopje

Дијалози за визија

**Обука: Македонскиот институционален контекст и
проценка на влијание на регулативата**
Берово, 2-4 јули 2015

Македонската сложувалка: Институции, контекст и засегнати страни

Малинка Ристевска Јорданова

Обука: Македонски институционален
контекст и проценка на влијание на
регулативата

Берово, 2-4 јули 2015

Back to the basics: што е институција?

- *Општествена установа која претставува систем на меѓусебно поврзани норми, чија главна функција е задоволување на битни човечки потреби на општествено регулиран начин*
- *Правни, општествени, економски, политички, културни, религиски, научни, образовни...*

Суштествени елементи:

- *Заснованост на норми*
- *Задоволување битни човечки потреби*
- *Регулиран начин*

Институционален контекст :

Две страни на институциите

- ФОРМАЛНА
- НЕФОРМАЛНА

Засегнати страни

Јавен сектор

- Министри и советници (егзекутива)
- Службеници/ сектори (бироократија)
- Избрани пратеници (парламент)
- Судови (правосудство)
- Политички партии
- Локална самоуправа
- Меѓународни организации

Граѓански сектор

- Медиуми
- Религиозни групи
- Училишта, универзитети
- Социјални движења и групи за застапување
- Синдикати
- Национални НВО
- Меѓународни НВО

Приватен сектор

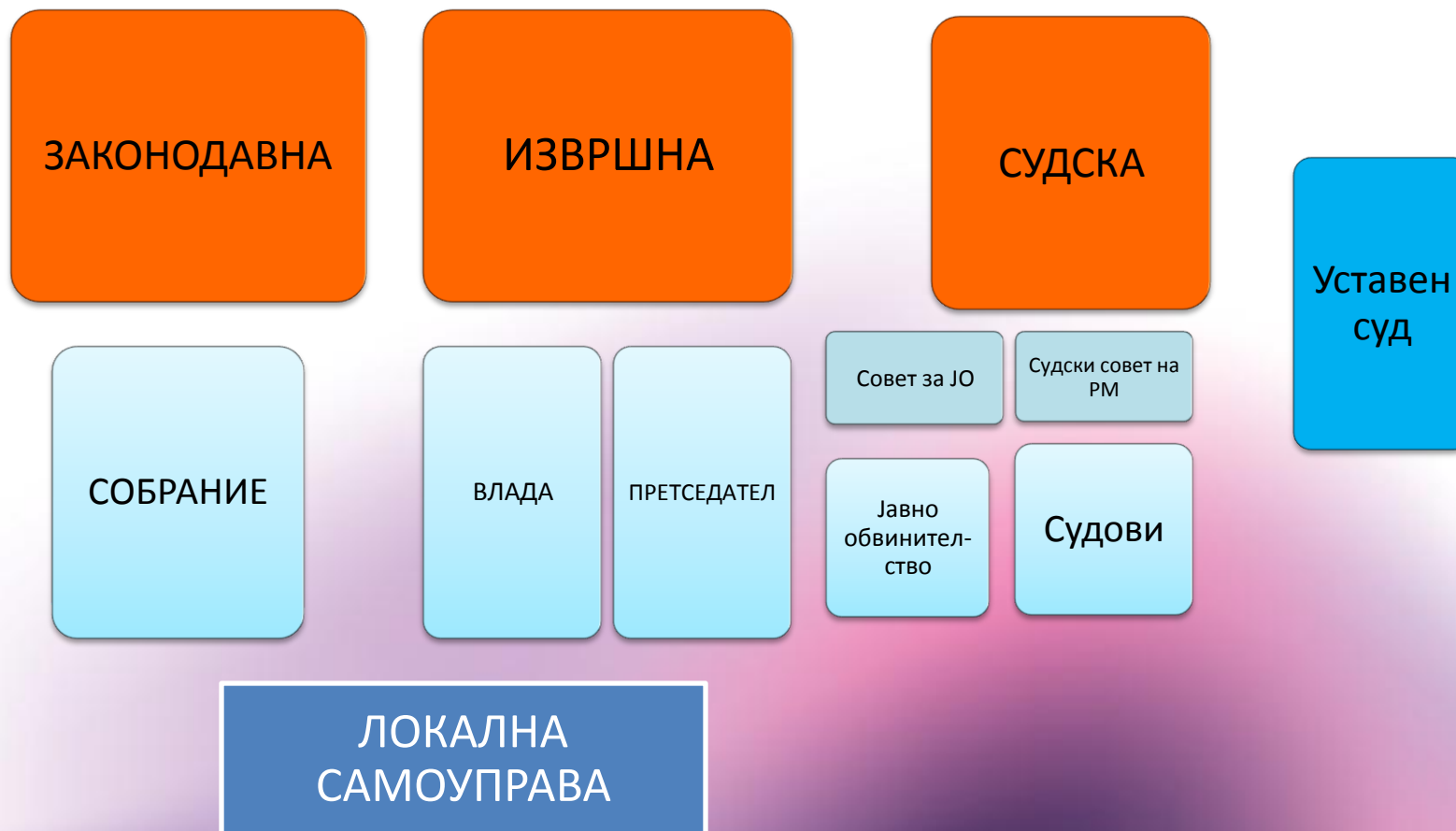
- Претпријатија и бизниси
- Деловни асоцијации
- Професионални тела
- Финансиски институции

Македонскиот институционален систем – еволуција

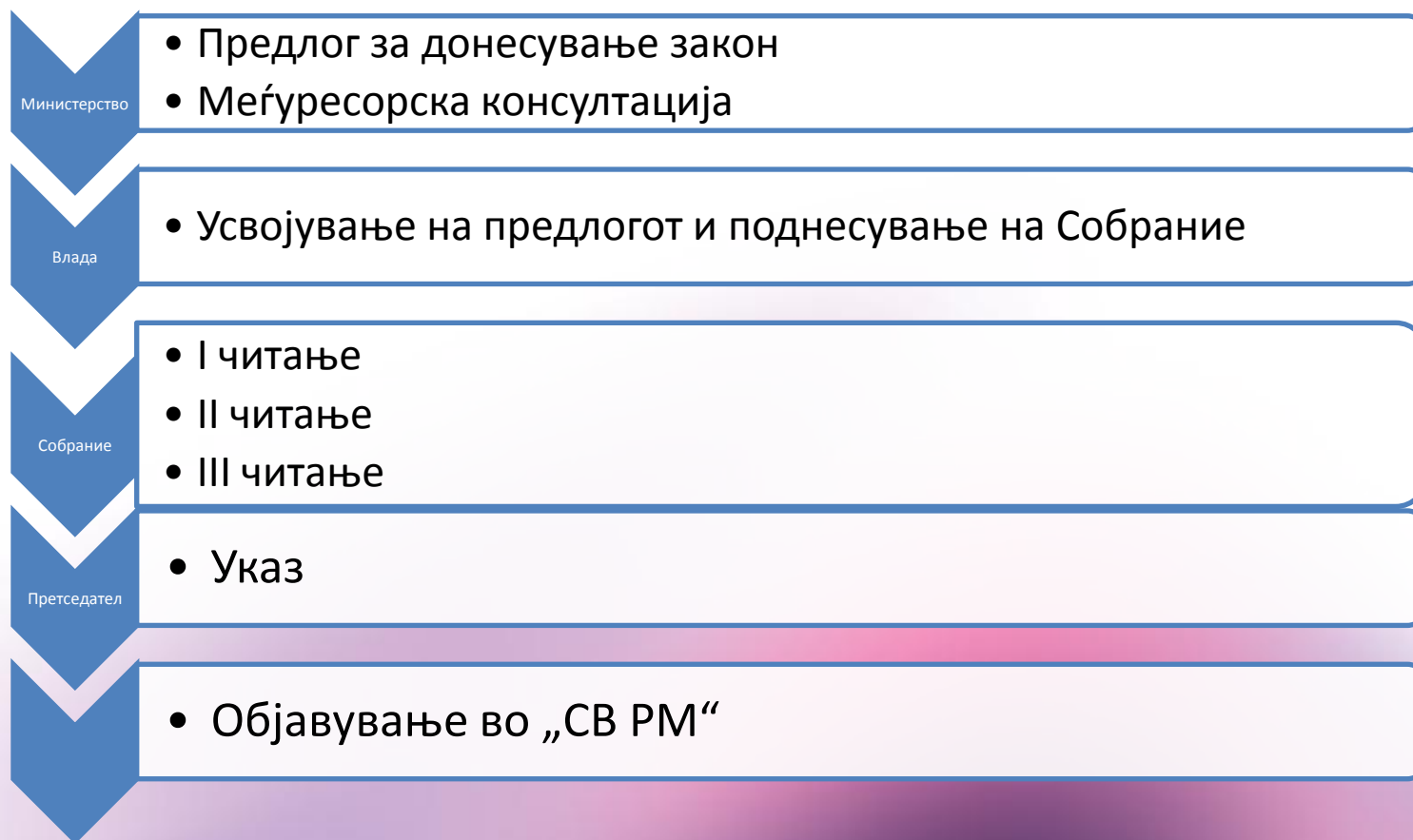

Поделба на власта

Процедуралната страна - пример: закон

Концептот на надлежност

- *Опсегот на дејствување на институцијата*
- *Правата и обврските*
- *Начинот на кој се спроведуваат*

Кој што донесува

- *Собрание*
- *Влада*
- *Министерство*
- *Други органи*

**Обука: Македонскиот институционален контекст и
проценка на влијание на регулативата
Берово, 2-5 јули 2015**

Македонска институција – студија на случај

Малинка Ристевска Јорданова

Обука: Македонски институционален
контекст и проценка на влијание на
регулативата

Берово, 2-5 јули 2015

Цел

Како во практиката дејствува една македонска институција

- Пример:
  - Министерство за правда
  - Општина Центар
- За формата и содржината

Задачи и начела на работа на органите на државната управа

Закон за организација и работа на органите на државната управа

Член 2

Органите на државната управа, како дел од извршната власт, се основаат во областите и подрачјата кои се од значење за вршење на функциите на државата и за ефикасно остварување на правата и должностите на граѓаните и правните лица.

Член 3

Органите на државната управа своите надлежности утврдени со закон ги извршуваат врз основа на начелата на законитост, одговорност, ефикасност, економичност, транспарентност, еднаквост и предвидливост.

Член 4

(1) Органите на државната управа во рамките на својата надлежност се должни да им обезбедат на граѓаните ефикасно и законито остварување на нивните уставни слободи и права.

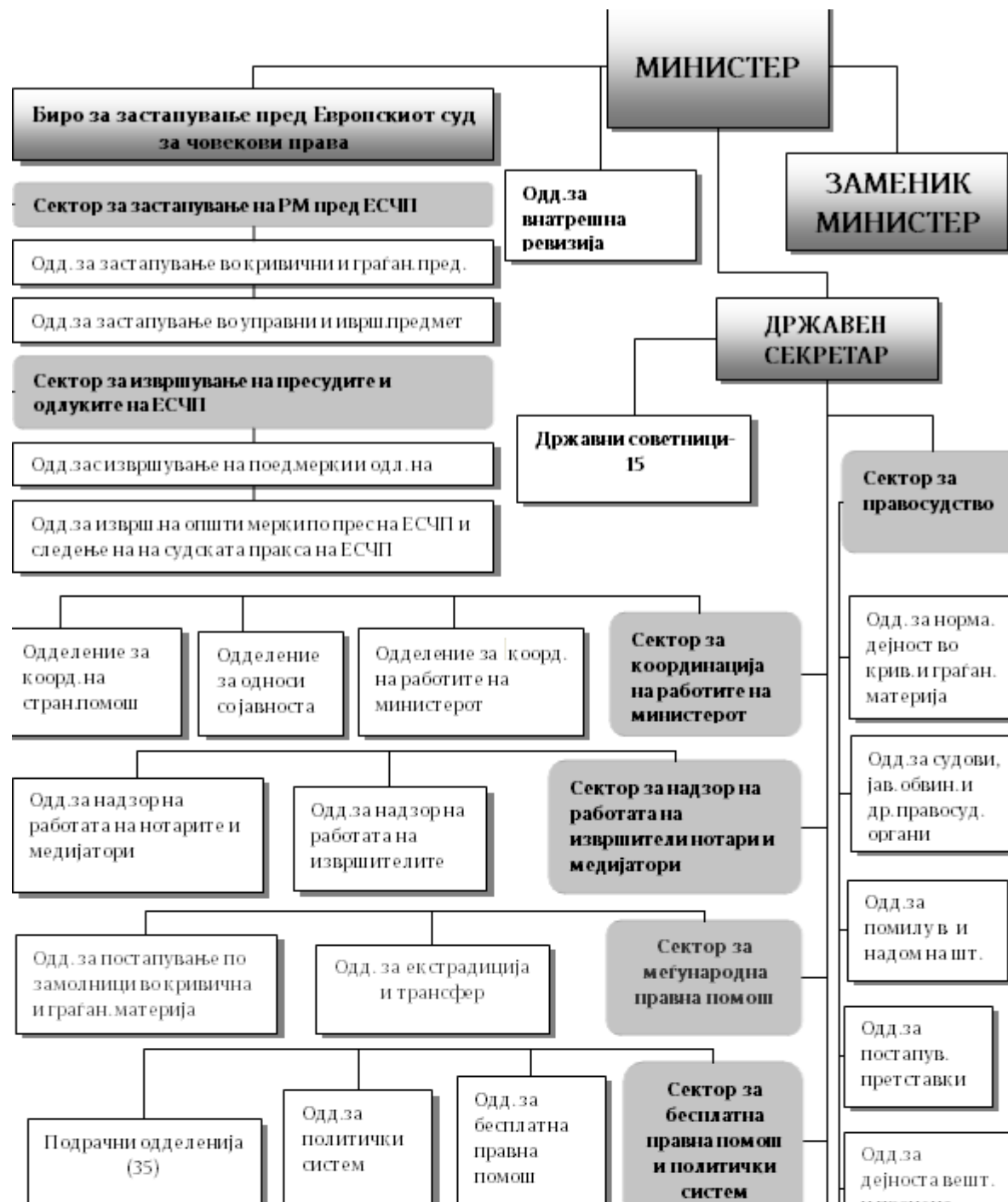
(2) Органите на државната управа во рамките на својата надлежност обезбедуваат ефикасно и законито остварување на со закон утврдените права и интереси за сите учесници во управната постапка.

Што работи едно министерство - ресор

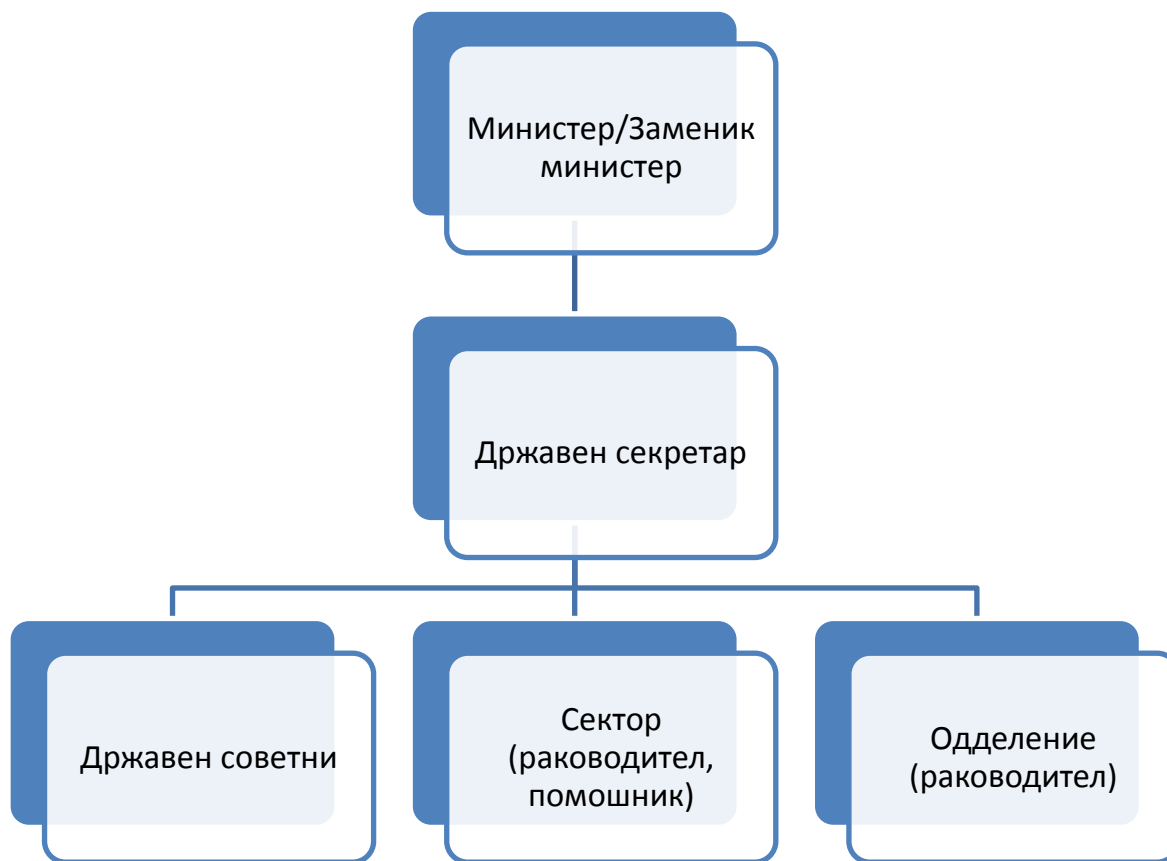
- Министерствата се основаат за вршење на функциите на државната управа групирани по области за еден или повеќе сродни управни ресори.

Пример: Министерство за правда

- Министерството за правда ги врши работите што се однесуваат на:
  - судството, јавното обвинителство, јавното правобранителство;
  - кривичната одговорност и одговорноста за прекршоци;
  - нотарските работи, адвокатурата и други видови правна помош;
  - наследувањето, сопственоста, стварните права и облигационите односи;
  - меѓународната правна помош;
  - извршувањето на санкциите за кривични дела и прекршоци;
  - организацијата и управувањето со казнено-поправните и воспитно-поправните установи;
  - амнестијата и помилувањето;
  - судските вештачења, експертизи и супер-вештачења;
  - изборниот систем, водењето евиденција на избирачкото право;
  - кривичната, прекршочната, парничната, вонпроцесната, извршната постапка;
  - вршењето на работите што не спаѓаат во надлежност на друг орган на државната управа и
  - врши други работи утврдени со закон.

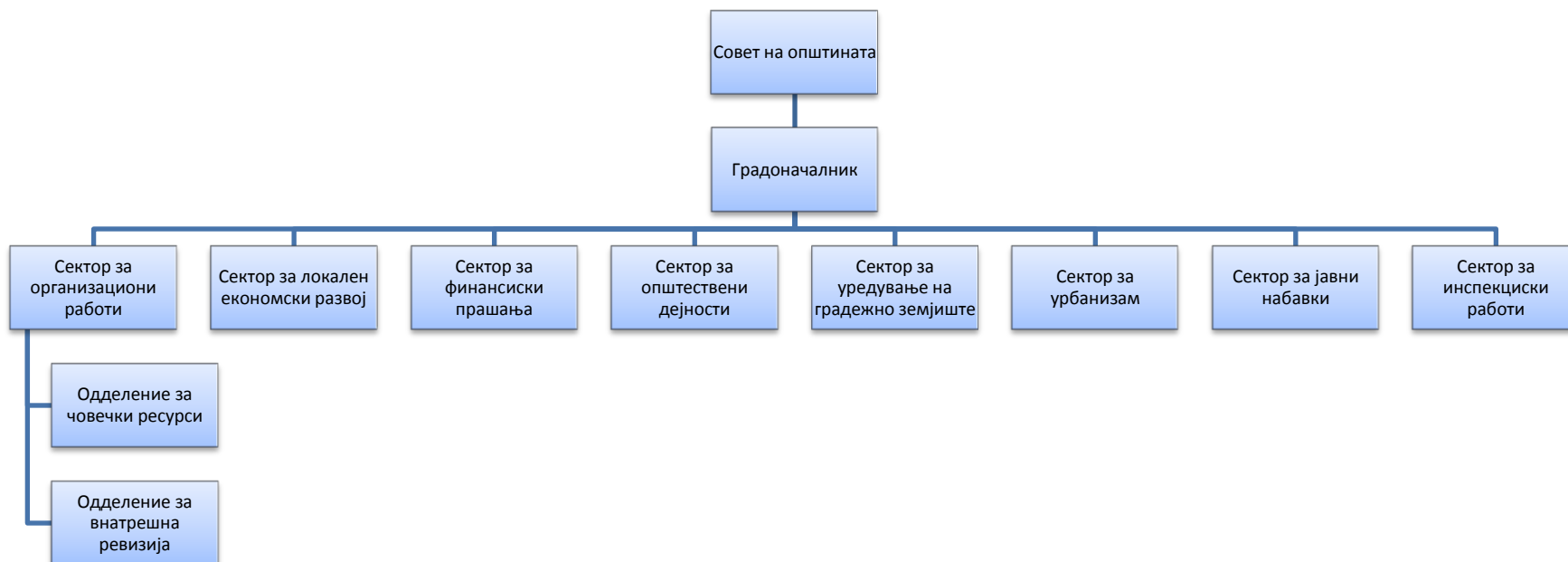
Хиерархија

Кој што работи

- Правилник за организација на Министерството
- Правилник за систематизација на работни места

Пример - општина

Аспекти

- Надлежност и моќ
- Формална и неформална страна
- Суштина и процедура